

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul Legii privind asigurarea subvenționată în agricultură
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Subdiviziunea:	Secția juridică
Persoana responsabilă și datele de contact:	Vasilii Dogotari, Consultant principal al Secției juridice

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) *Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate*

Problema: Lipsa în Republica Moldova a unor mecanisme fiabile pentru atenuarea impactului economic asupra agriculturii provocate de dezastrele naturale.

b) *Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate*

Ca rezultat a producerii dezastrelor naturale este afectată calitatea recoltelor, în special a fructelor, ceea ce conduce la diminuarea prețului de vânzare și, implicit, a veniturilor fermierilor, de circa 5-7 ori per kg. Dezastrele naturale duc la sporirea vulnerabilității sectorului zootehnic prin reducerea disponibilității de nutrețuri.

De asemenea, producții maxime la animale se pot obține doar când acesta este sănătos. Astfel, la un animal bolnav procesele fiziologice devin mai lente, este dereglat metabolismul, iar prin urmare se diminuează producția atât cantitativ, cât și calitativ. În unele cazuri, în dependență de afecțiune, producția obținută de la animalele bolnave este interzisă pentru consum uman, aceasta ne fiind sigură pentru sănătatea omului.

Potrivit Indicilor statistici ai Inspectoratului General pentru Situații de Urgență despre situațiile excepționale, în Republica Moldova în perioada de 10 ani (2009 - 2018) ca rezultat al situațiilor excepționale cu caracter natural au fost provocate pierderi în mărime de:

Tabelul nr. 1

Anul	Fenomenul naturale	Pierderi (lei)*
2009	Ploi torențiale cu grindină	137 mln
2010	Ploi torențiale cu grindină	419 mln
2011	Ploi torențiale cu grindină	119 mln
2012	Secetă	1 mlrd 252 mln
2013	Ploi torențiale cu grindină	562 mln
2014	Ploi torențiale cu grindină	97 mln
2015	Secetă (Sîngerei și Rîșcani) ¹	258 mln
2016	Ploi torențiale cu grindină/îngheț	245 mln
2017	Ninsori puternice/înghețuri (20 raioane)	225 mln
2018	Ploi torențiale cu grindină	236 mln
TOTAL:		3 mlrd 550 mln

*Include și pierderile aduse bunurilor altele decît cele agricole.

¹ Potrivit altor surse pierderile totale de producție din cauza secetei au constituit în 2015 aproximativ șase miliarde de lei (Elena Nirean, Marcelia Mitriuc „Vulnerabilitatea principalelor culturi agricole la riscul de secetă în Republica Moldova”, Revista Științifico-practică nr. 2/2018).

În anul 2013, în baza Acordului de finanțare, Banca Mondială a acordat Republicii Moldova 10 mln USD pentru diminuarea consecințelor secetei din anul 2012.

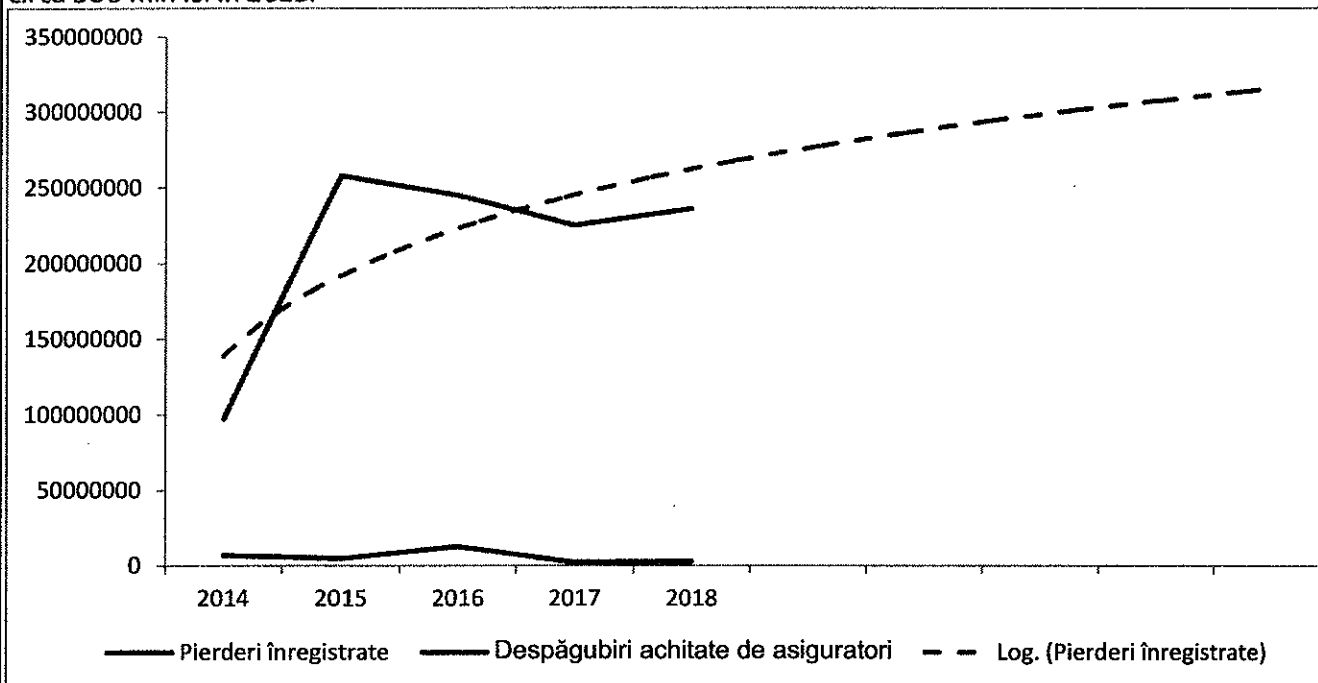
Potrivit altei surse² în perioada anilor 2005-2010, căderile de grindină au provocat în mediu, daune în mărime de 41,5 mln lei anual.

În anul 2017, prin Hotărîrea Guvernului nr. 1138/2017 cu privire la alocarea mijloacelor financiare din fondul de intervenție a Guvernului s-au alocat 15 mln lei pentru diminuarea consecințelor înghețurilor târzii din primăvara anului 2016.

Necătînd la intervenția statutului prin alocarea unor mijloace compensatorii, nivelul acestora rămîne a fi unul foarte mic, iar diferența o suportă fermierii.

Din datele preluate de la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență se poate observa caracterul constant al fenomenelor naturale care produc pierderi economice fermierilor. Ca rezultat al schimbărilor climatice la care asistăm, se poate de anticipat că impactul negativ a acestor fenomene naturale se va intensifica, iar pierderile economice vor crește constant, ceea ce în cele din urmă va afecta sectorul agroindustrial, și ar însemna: renunțarea la activitățile economice și a celor tangențiale acestei ramuri a economiei, pierderea locurilor de muncă; afectarea securității alimentare a țării; creșterea prețurilor la produsele alimentare, diminuarea exporturilor de producție agro-alimentară.

Potrivit estimărilor, în următorii 5 ani media pierderilor înregistrate va crește de la 236 mln lei în 2018 la circa 300 mln lei în 2023.

Sursa: CNPF și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență

Astfel se impune intervenția statului pentru atenuarea impactului economic a dezastrelor naturale asupra activităților agricole, în care sunt antrenati în jur de 30% din populația activă a țării.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

De ce mecanismele existente nu sunt suficiente pentru atenuarea impactului economic al dezastrelor naturale asupra agriculturii?

Pentru atenuarea secetei:

- 1) lipsa infrastructurii de irigare și uzura avansată a acestora;
- 2) lipsa resurselor de apă necesare pentru irigare sau accesul limitat la acestea;

² Anatolie Ignat, „Propunerea de politică publică privind protecția insuficientă a producătorilor agricoli contra riscurilor de cădere a grindinii”, 2012

3) cadrul juridic insuficient pentru reglementarea raporturilor între utilizatorii de apă;

Pentru atenuarea grindinei:

- 1) lipsa punctelor de rachetare necesare acoperirii întregii suprafețe de terenuri agricole;
- 2) finanțare insuficientă pentru achiziționarea necesarului de rachete;
- 3) imposibilitatea sistemului antigrindină să acopere toată suprafața terenurilor agricole. Rachetarea este interzisă în zona de frontieră, precum și în apropierea unor obiective cum ar fi aeroporturi sau în timpul unor zboruri aeriene.
- 4) ineficiența sistemului antigrindină. Lansarea rachetelor nu garantează evitarea căderilor de grindină;
- 5) caracterul limitat al plaselor antigrindină. Acestea nu pot fi utilizate la culturile de câmp și în mare parte la culturile multianuale;
- 6) perioada limitată de utilizare a plaselor antigrindină din cauza uzurii;

Pentru atenuarea înghețurilor:

- 1) la ora actuală nu sunt cunoscute mecanisme de atenuare a efectelor înghețurilor de iarnă;
- 2) împotriva înghețurilor de primăvară la culturile de câmp nu sunt cunoscute mecanisme de atenuare a impactului. La culturile multianuale există un număr limitat și rudimentar de procedee tehnice de atenuare a efectelor înghețurilor și puțin eficiente, cum ar fi utilizarea pe suprafețe mici a fumegării și aspersiunii;

Atenuarea vânturilor:

- 1) lipsa fâșiilor de protecție;

Atenuarea inundațiilor:

- 1) lipsa infrastructurii de acumulare a apelor și de protecție împotriva viiturilor;

Factorii actuali limitativi ai asigurării, ca mecanism de atenuare a impactului economic asupra agriculturii:

- 1) Tarifele de asigurare înalte, condiționate de numărul redus a asigurărilor în agricultură;
- 2) Mărimea înaltă a franșizei și imposibilitatea negocierii acesteia de către părțile contractului de asigurare (în conformitate cu Legea actuală cu privire la asigurarea subvenționată în agricultură);
- 3) Neîncrederea fermierilor în mecanismul de asigurare în agricultură;
- 4) Lipsa unor produse de asigurare solicitate de agricultori;
- 5) Nivelul scăzut de informare cu privire la beneficiile asigurării și caracterul său mutual;
- 6) Cazuri de rea-credință din partea companiilor de asigurare;
- 7) Lipsa datelor statistice cu privire la recolta obținută și prețurile de realizare ale acestora.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

1. Evoluția mecanismelor de atenuare a impactului economic provocat de secetă.

Sistemele de irigare. Principalul mecanism de atenuare a secetei au fost sistemele de irigare la scară largă. Potrivit datelor Agenției Apele Moldovei, din numărul total de stații de pompare a apei în scop de irigare, în stare funcțională se află doar 24%, restul sunt în stare nesatisfăcătoare (30%), care nu permit utilizarea lor imediată, semi-distruse sau distruse complet (46%). În același timp, rețelele de distribuție aferente infrastructurii de irigare care în trecut puteau asigura peste 122 mii ha de terenuri agricole cu servicii de irigare, astăzi sunt funcționale într-o proporție care reprezintă aproximativ 30% (40 mii ha), sau 2% din suprafața totală de aproximativ 2 mln ha de terenuri agricole.

Toate stațiile de pompare și rețelele de drenaj sunt într-o stare nesatisfăcătoare, iar canalele de drenaj sunt colmatate în proporție de 50-80%.

Totodată s-au depus eforturi pentru reabilitarea sistemelor de irigare cu ajutorul Fondului Provocările Mileniului.

2. Evoluția mecanismelor de atenuare a impactului economic provocat de grindină:

Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice. În prezent, Serviciul acoperă o suprafață totală de 1 mln 665 mii ha, din suprafața totală a Republicii Moldova de 3 mln 384 mii ha. În prezent rămân neacoperite circa 51% din suprafața Republicii Moldova. De asemenea, existența acestora nu garantează eficiență de 100% (vezi tabelul ce urmează).

Suprafața protejată de către un punct de rachetare constituie circa 12 600 ha. Costul anual de întreținere a unui punct de rachetare este de circa 1 mln lei, iar costul de înființare a unui punct este la fel de cca. 1 mln lei. Astfel, pentru o perioadă de 15 ani (comparabil cu termenul de exploatare a echipamentului antigrindină), înființarea și întreținerea unui punct de rachetare constituie circa 16 mln lei. Dacă raportăm la 12 600 ha (suprafața protejată de un punct de rachetare), atunci costul unui hectar protejată pe parcursul a 15 ani constituie 1270 lei, sau 84.6 lei/anual.

Dinamica suprafețelor de protecție antigrindină

Anul	Suprafața protejată (mil. ha)	Eficiența fizică (%)	Anul	Suprafața protejată (mil. ha)	Eficiența fizică (%)
1967	100	88,0	1992	1730	95,0
1968	170	91,0	1993	1970	87,0
1969	210	97,0	1994	1970	96,0
1970	230	100,0	1995	1970	98,0
1971	230	93,0	1996	1975	85,0
1972	360	94,0	1997	2100	98,0
1973	430	89,0	1998	2125	90,0
1974	500	86,0	1999	2125	97,0
1975	600	95,0	2000	nu s-au efectuat	
1976	730	89,0	2001	-	-
1977	808	91,0	2002	(165) 480	88,0
1978	899	73,0	2003	600	94,0
1979	1060	92,0	2004	650	83,0
1980	1180	90,0	2005	667	99,3
1981	1325	97,0	2006	702	85,5
1982	1420	98,0	2007	1080	84,0
1983	1670	96,0	2008	1400	90,7
1984	1960	82,0	2009	1400	90,8
1985	2220	94,0	2010	1400	89,7
1986	3260	94,0	2011	1400	86,2
1987	2320	96,0	2012	1400	89,4
1988	2360	97,0	2013	1486	90.1 (până la 15.06)
1989	2430	95,0	2014	1486	96.3
1990	2490	98,0	2015	1486	
1991	2060	94,0			

Sursa pagină web: antigrindina.md

Echipament antigrindină. Conform datelor AIPA, pe parcursul ultimilor cinci ani au fost protejate cu echipament antigrindină aproximativ 325 ha, pentru care s-au acordat subvenții în mărime de 30,5 mln lei. Astfel, costul unui hectar protejată cu echipament antigrindină este circa 190 – 200 mii lei pe o perioadă de circa 15 ani, sau circa 12,6 mii lei anual.

3. Evoluția mecanismelor de atenuare a impactului economic provocat de înghețuri:

Lipsește date ce țin de evoluția mecanismelor de atenuare a impactului economic provocate de înghețuri.

4. Evoluția mecanismelor de atenuare a impactului economic provocat de vânturi:

Cu suportul financiar al proiectului IFAD VI, în perioada anilor 2015 – 2019, au fost înființate aproximativ 50 ha de fâșii forestiere, costul total al cărui a constituit 1 milion 569 mii lei sau în mediu 32 358 lei.

5. Evoluția mecanismelor de atenuare a impactului economic provocat de inundații

Digurile de protecție.

Lungimea totală a digurilor de protecție pe râurile Nistru, Prut și pe alte râuri mici constituie 1014 km. Digurile indicate protejează cca. 95 mii ha și 93 de localități, cu o populație de peste 250 mii de persoane. Digurile de protecție au fost construite aproximativ în perioada 1955-1960. Construcția digurilor pe afluenți a început la sfârșitul anilor 1950 și a fost finalizat aproximativ în 1970. Scopul principal al digurilor a fost de a proteja satele și terenurile irigate de inundații. Starea digurilor s-a deteriorat, prin urmare, în unele zone, nivelul crestei digurilor sunt la 1,5 - 2 m mai jos din cauza eroziunii și /sau daunei cauzate de trafic, pășunat acestea fiind deteriorate esențial. Pentru satele din sectorul s. Doroțcaia - raionul Dubăsari, Corjova și Dubăsarii - Vechi, r. Criuleni, Talmaza - Ștefan Vodă, Tudora-Palanca (lungimea totală de diguri este de aproximativ 424 km) starea digurilor este una critică.

Anual, din bugetul național pentru întreținerea digurilor din limitele districtul bazinului hidrografic Nistru se alocă aproximativ 1,7 mln. lei.

Asigurarea împotriva inundației.

6. Evoluția mecanismelor de atenuare a impactului economic provocate de pierrea și sacrificarea forțată a animalelor:

Măsurile sanitar-veterinare.

Începând cu anul 2005, în vederea diminuării impactului economic negativ provocate de boli ale animalelor au fost adoptate peste 70 de norme sanitar-veterinare (<http://madrn.gov.md/ro/content/repertoriul-actelor-normative-din-domeniul-agriculturii-%C5%9Fi-alimenta%C8%9Biei>).

Totodată, în perioada anilor 2012 – 2019, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a acordat despăgubiri deținătorilor de animale, provocate de rabie și pesta porcină africană, în mărime totală de aproximativ 1,6 milioane lei.

7. Evoluția mecanismului de atenuare a impactului economic prin asigurare se prezintă în felul următor:

Anul	Încasări, lei	Despăgubiri, lei	% despăgubiri
2007	31,645,342	7,980,597	25.22%
2008	44,992,344	13,134,152	29.19%
2009	21,079,664	23,591,579	111.92%
2010	40,585,192	17,267,546	42.55%
2011	43,516,413	24,191,797	55.59%
2012	74,581,695	100,201,309	134.35%
2013	92,624,410	30,976,008	33.44%
2014	58,287,440	6,723,119	11.53%
2015	44,956,961	4,593,185	10.22%
2016	18,254,076	12,695,877	69.55%
2017	13,110,159	2,024,881	15.45%
2018	10,263,315	2,647,604	25.80%
Total	493,897,011	246,027,654	49.81%

e) *Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului*

Cadrul juridic aplicabil raporturilor analizate este constituit din:

Codul civil;

Legea apelor nr. 272/2011;

Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări;

Legea nr. 728/1996 cu privire la pomicultură;
Legea nr. 243/2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură;
Legea viei și vinului nr. 57/2006;
Legea zootehniei nr. 412/1999;
Hotărârea Guvernului nr. 1120/2005 cu privire la unele măsuri de eficientizare a lucrărilor de combatere a căderilor de grindină;
Hotărârea Guvernului nr. 217/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea asigurării riscurilor de producție în agricultură;

Legea nr. 243/2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură are următoarele curențe:

- a) nu include în sfera subiecților raporturilor de asigurare - beneficiarii asigurării, care pot fi atât băncile comerciale care creditează fermierii, cât și prestatorii de mărfuri și servicii (furnizori de produse de uz fitosanitar, furnizori de semințe, servicii agrotehnice și transport);
- b) nu prevede în detaliu modalitatea de stabilire a sumei asigurate pentru toate bunurile supuse asigurării;
- c) nu prevede posibilitatea asigurării subvenționate a calității recoltei culturilor agricole;
- d) nu reglementează modalitatea de stabilire a sumei de asigurare a animalelor în creștere;
- e) nu prevede posibilitatea de asigurare a peștilor, familiilor de albi și sănătatea animală;
- f) nu reglementează dreptul asiguratorului de a verifica respectarea de către asigurat a procedurilor agrotehnice, normelor sanitar-veterinare și altor măsuri stabilite de contract sau actele normative;
- g) reglementează un prag al cheltuielilor de gestiune sub cel suportat efectiv de către asigurator;
- h) nu reglementează posibilitatea achitării primei de asigurare în mai multe tranșe;
- i) limitează nejustificat în timp posibilitatea achitării primei de asigurare pentru culturile de toamnă;
- j) nu prevede posibilitatea compensării temporare de către asigurat/beneficiar a părții subvenționate a primei de asigurare;
- k) lipsește un mecanism dinamic de subvenționare a asigurărilor în funcție de mărimea totală a Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural și valoarea cumulată a subvențiilor pentru asigurarea subvenționată autorizate spre plată;
- l) lipsește posibilitatea negocierii de către părți a măririi franșizei și modalității de calcul al acesteia.

În calitate de documente de politici care condiționează intervenția statului în acest domeniu poate servi:
Hotărârea Guvernului nr. 636/2019 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 – 2023 (Capitolul VIII. Acțiunea 8.2.);
Hotărârea Guvernului nr. 742/2015 pentru aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014 – 2020 (Obiectivul specific 2.3, poziția 32)

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

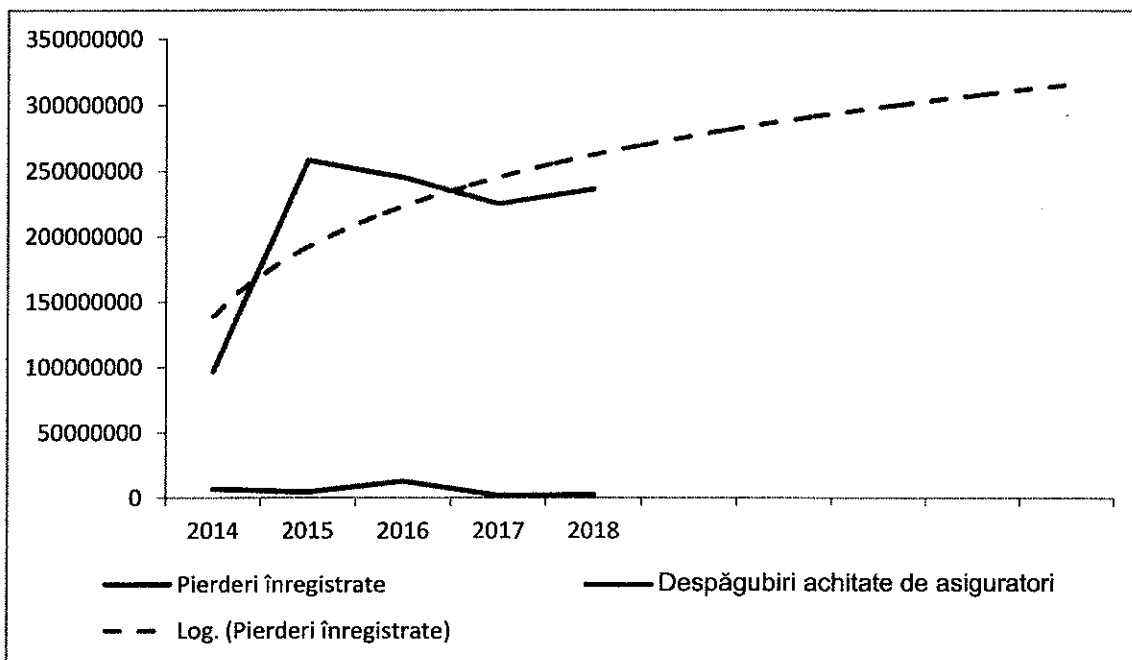
Pentru soluționarea problemele identificate se propune atingerea următoarelor obiective:

- 1) majorarea nivelului cuprinderii cu asigurare a suprafețelor agricole cu un 0,8 - 1% anual;
- 2) majorarea nivelului cuprinderii cu asigurare a animalelor cu 5% anual;
- 3) reducerea tarifelor de asigurare cu circa 5% anual;
- 4) diminuarea intervenției financiare ad-hoc al statului în compensarea pierderilor economice suportate de sectorul agricol, de la 5 mln până la 50 mln lei, în funcție de calamitatea naturală produsă și aria de afectare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea "a nu face nimic", care presupune lipsa de intervenție

Potrivit estimărilor în următorii 5 ani media pierderilor înregistrate va crește de la 236 mln lei în 2018 la circa 300 mln lei în 2023.

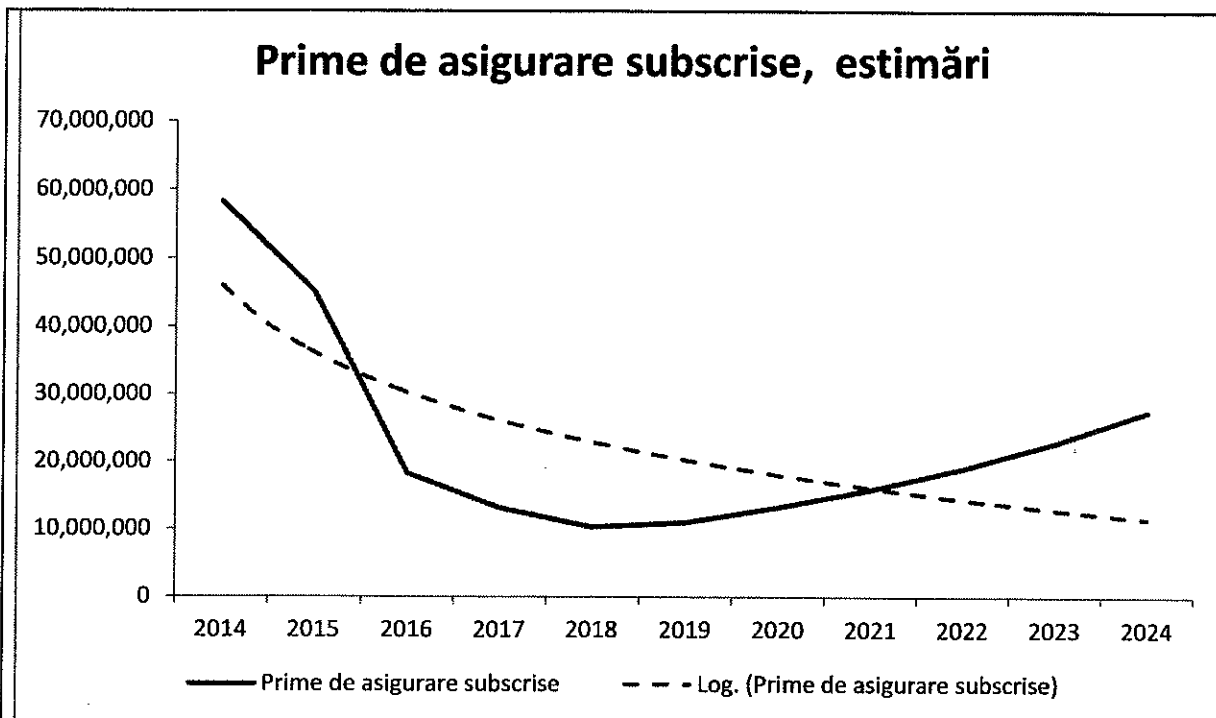
Sursa: CNPF și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență

În aceste circumstanțe, va crește inevitabil ponderea intervenției statului pentru acoperirea daunelor cauzate de dezastrele naturale.

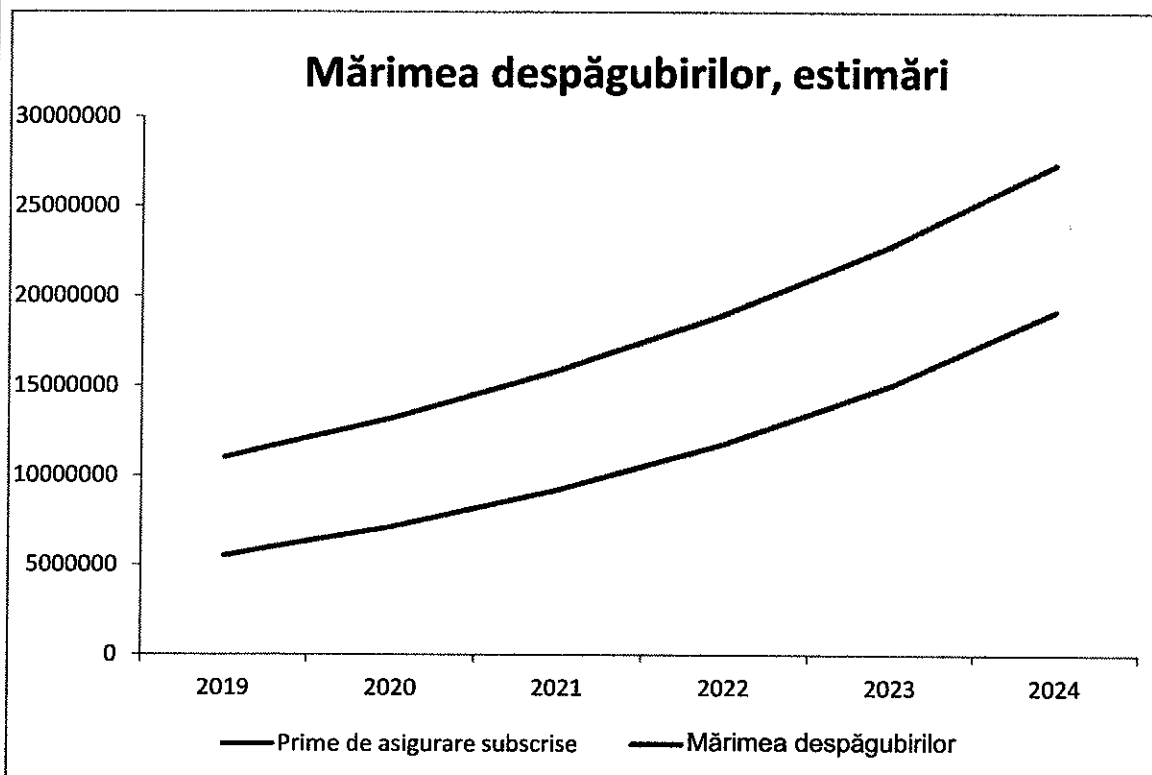
De asemenea se estimează în cazul menținerii situații curente va avea loc renunțarea la activitățile economice și a celor tangențiale acestei ramuri a economiei, pierderea locurilor de muncă; afectarea securității alimentare a țării; creșterea prețurilor la produsele alimentare, diminuarea exporturilor de producție agro-alimentară.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Ca rezultat al majorării nivelului de subvenționare de la 50 la 70% se estimează o creștere a suprafețelor asigurate ceea ce va genera și o creștere a primelor de asigurare subscrise cu circa 20% anual.

Totodată, majorarea suprafețelor asigurate va conduce la creșterea nivelului despăgubirilor acordate de către asiguratorii. Estimăm că nivelul despăgubirilor de asigurare în anul 2019 va constitui circa 50% din primele subscrise, urmând să crească cu circa 4% anual, până la 70% în anul 2024. De asemenea, majorarea cuprinderii cu asigurare va constitui premisele micșorării tarifelor de asigurare și a franșizei.

Proiectul include următoarele prevederi cu impact:

1. În sfera subiecților raporturilor de asigurare a fost inclus și beneficiarul asigurării, care pot fi atât

băncile comerciale care creditează fermierii, cât și prestatorii de mărfuri și servicii (furnizori de produse de uz fitosanitar, furnizori de semințe, servicii agrotehnice și transport) care au garanția restituirii investițiilor în caz de producere a riscurilor asigurate.

2. A fost prevăzută în detaliu modalitatea de stabilire a sumei asigurate pentru toate bunurile supuse asigurării.
3. A fost extins domeniul de acțiune a legii, prin oferirea posibilității de asigurare subvenționată a calității recoltei culturilor agricole.
4. A fost reglementată modalitatea de stabilire a sumei de asigurare a animalelor în creștere, conform unei metodologii aprobate de către MADRM.
5. A fost prevăzută posibilitatea de asigurare a peștilor.
6. A fost prevăzută posibilitatea de asigurare a familiilor de albi.
7. A fost prevăzută posibilitatea de asigurare a sănătății animale, prin acoperirea cheltuielilor de diagnosticare și tratare a acestora.
8. A fost prevăzut dreptul asiguratorului de a verifica respectarea de către asigurat a regulilor agrotehnice, normelor sanitar-veterinare și altor măsuri stabilite de contract sau actele normative.
9. A fost majorat pragul maxim al cheltuielilor de gestiune a contractelor de la 10 la 15% din valoarea primelor subscrise pe contractul de asigurare (revenirea la norma existentă anterior până în anul 2008).
10. A fost prevăzută posibilitatea achitării primei de asigurare în mai mult de două tranșe.
11. A fost prevăzută posibilitatea achitării primei de asigurare pentru culturile de toamnă până la 01 mai a anului recoltării.
12. A fost prevăzută posibilitatea compensării temporare de către asigurat/beneficiar a părții subvenționate a primei de asigurare, pentru cazurile când aceasta se reține și intervine un blocaj în achitarea despăgubirilor de asigurare.
13. A fost permis Ministerului, în funcție de evoluția riscurilor și politicilor în diferite ramuri ale agriculturii, să extindă lista riscurilor și a bunurilor agricole prevăzute pentru asigurarea subvenționată.
14. A fost majorat nivelul de subvenționare a primelor de asigurare de la 50% la 70%, prin stabilirea unui mecanism dinamic de diminuare sau majorare a nivelului de subvenționare a primelor de asigurare în funcție de mărimea totală a Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, ținând cont de valoarea cumulată a subvențiilor pentru asigurarea subvenționată autorizate spre plată.
15. A fost prevăzută declarația pe propria răspundere a asiguratului cu privire la existența bunului asigurat.
16. A fost prevăzută posibilitatea subiecților raportului de asigurare să negocieze mărimea franșizei și modalitatea de calcul al acesteia, fără a fi necesară modificarea condițiilor de asigurare.
17. A fost delimitată componența comisiei de investigare a cazului asigurat în funcție de bunurile asigurate.
18. A fost exclusă AIPA din componența comisiei de constatare a producerii cazului asigurat.
19. Au fost incluse anumite prevederi menite să responsabilizeze asiguratul, să evite abuzurile sau îmbogățirea nejustificată a acestuia din contul asigurărilor.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Costuri:

- creșterea permanentă a volumului pierderilor în sectorul agro-industrial;
- creșterea volumului necesar de intervenții financiare a Guvernului în scopul compensării pierderilor
- reducerea numărului de afaceri din sectorul agro-industrial și cele aferente lui

- scăderea nivelului exporturilor
- reducerea încasărilor la buget
- reducerea numărului locurilor de muncă
- diminuarea nivelului investițiilor în sectorul agro-industrial
- diminuarea continuă a competitivității sectorului agro-industrial al țării
- diminuarea veniturilor populației antrenate în producerea agricolă

Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Efecte negative:

- existența unui cadru normativ lacunar și incoerent;
- indicatori slabi ai asigurărilor în agricultură și, implicit, neatingerea scopului urmărit de Legea asigurării riscurilor de producție în agricultură;
- tendințe de creștere lentă și instabilă în agricultură;

Riscuri:

- renunțarea la activități agricole;
- creșterea prețurilor la produsele alimentare;
- reducerea exporturilor;

Impactul:

- cadrul normativ național neconform;
- dezvoltarea lentă a sectorului agricol;
- diminuarea produselor autohtone pe piața internă;
- creșterea migrației în rândul tinerilor;
- lipsa locurilor de muncă în mediul rural.

b) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri

- cheltuieli suplimentare din buget pentru acoperirea cotei subvenționate a primelor de asigurare pe ani:
2020 – cca. 1 440 000 lei;
2021 – cca. 3 456 000 lei;
2022 – cca. 4 147 200 lei;
2023 – cca. 4 976 640 lei;
2024 – cca. 5 971 968 lei.

Beneficiile:

- micșorarea cotei primei de asigurare achitate de producătorul agricol;
- reducerea tarifelor de asigurare
- accesibilitatea mai înaltă în obținerea creditării sub formă de mărfuri și servicii;
- diminuarea intervenției financiare ad-hoc al statului în compensarea pierderilor economice suportate de sectorul agricol în cu circa 10%.
- diminuarea efectelor negative ale calamităților naturale asupra veniturilor producătorilor agricoli.

Riscurile:

În pofida majorării cotei primei de asigurare din partea statului, există riscul creșterii lente a nivelului de asigurare.

Costuri de conformare: Nu s-au identificat costuri suplimentare de conformare pentru mediul de afaceri.

Impactul:

Reducerea costurilor bugetare pentru compensarea pierderilor în cazul producerii calamităților naturale

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea propusă de a implementa noul proiect de lege privind asigurările agricole subvenționate este una optimă, cu cheltuieli nesemnificative pentru Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural. Totodată se va atinge scopul de înlăturare a lacunelor existente în varianta actuală a legii 243-XV, precum și de completare cu prevederi menite să aducă claritate în raporturile dintre părți implicate în procesul de asigurare subvenționată.

La fel, opțiunea propusă de majorare a nivelului de subvenționare a primelor de asigurare de la 50% la 70%, prin stabilirea unui mecanism dinamic de diminuare sau majorare a nivelului de subvenționare a primelor de asigurare în funcție de mărimea totală a Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, ținând cont de valoarea cumulată a subvențiilor pentru asigurarea subvenționată autorizate spre plată este un aspect novativ, menit să impulsioneze dezvoltarea asigurărilor agricole și totodată, să reducă nivelul subvențiilor acordate, în cazul relansării acestui domeniu.

Obiectivul dat, pe lângă impulsionarea sectorului asigurărilor agricole, va conduce la sporirea securității financiare și competitivității sectorului agro-industrial.

Totodată, chiar și dacă implementarea acestui obiectiv va necesita alocarea suplimentară de subvenții (cca. 3-4 milioane lei anual în următorii ani), mecanismul dat va permite diminuarea poverii financiare asupra bugetului și însuși producătorilor agricoli, în cazul producerii unor calamități naturale care afectează negativ sectorul agrar.

Beneficiile vor fi per ansamblu mult mai mari în raport cu costurile (sumele alocate anual din buget sub formă de subvenții pentru măsura dată). În același timp, impactul financiar asupra Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural va fi nesemnificativ în raport cu mărimea totală a acestuia (alocare suplimentară de cca. 0,3-0,5%).

Impactul financiar asupra producătorilor agricoli va fi unul pozitiv, odată cu majorarea nivelului de subvenționare a asigurărilor la de la 50 la 70%, reducându-se cota achitată de asigurați la 30%.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sânt necesare

Implementarea opțiunii recomandate (proiectul de lege) va fi asigurată prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, care potrivit proiectului urmează să efectueze plata cotei subvenționate a primei de asigurare.

Totodată, un rol în implementare Legii propuse le revine și companiilor de asigurări prin măsuri de popularizare și convingere a producătorilor agricoli asupra beneficiilor asigurărilor

De asemenea, Ministerul în calitate de autoritate de elaborare a politicilor va asigura elaborarea cadrului normativ necesar implementării Legii propuse, precum și prin intermediul mecanismului de avizare a condițiilor de asigurare va garanta calitatea serviciilor de asigurare prestate de către asiguratorii.

Monitorizarea implementării Legii se va realiza de către minister prin analiza anuală a informațiilor statistice cu privire la asigurări.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va face în baza următorilor indicatori de performanță:

- a) Creșterea suprafețelor culturilor agricole asigurate;
- b) Creșterea numărului de animale (păsări) domestice asigurate;
- c) Creșterea numărului de întreprinderi agricole asigurate;
- d) Creșterea nivelului despăgubirilor de asigurare achitate agricultorilor (%);

e) Reducerea tarifelor de asigurare (%); f) Reducerea sumelor compensatorii achitate agricultorilor direct din bugetul statului;
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea
Impactul estimativ al noii legi va fi resimțit după primii 3 ani de la implementarea ei. Totodată evaluarea performanței actului normativ propus va putea fi făcută peste 5 ani. Monitorizarea se va efectua de către CNPF cât și MADRM. Evaluările în baza indicatorilor de performanță propuși se vor face de către MADRM după 5 ani de la intrarea în vigoare a noii legi, în baza datelor furnizate de către CNPF și AIPA, în baza indicatorilor anuali, care la rândul său, colectează datele de la companiile de asigurări.
6. Consultarea
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă
Principalele părți interesate în intervenția propusă sunt: - Producătorii agricoli (mici, mijlocii și mari); - Asociațiile de producători agricoli, federațiile de fermieri, uniunile producătorilor; - Companiile de asigurări; - Băncile comerciale; - Procesatorii de produse agricole;
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților
Consultarea cu părțile s-a făcut în cadrul câtorva ședințe oficiale de lucru cât și întâlniri/discuții separate, la care au participat nemijlocit reprezentanții companiilor de asigurări, reprezentanții MADRM (responsabilii de sectoarele vegetal, animalier, piscicol, juridic), reprezentanții AIPA, reprezentanții CNPF, reprezentanții Asociației apicultorilor, agricultori. Totodată, au fost purtate discuții directe cu un șir de producători agricoli (producători de struguri, fructe, sfeclă de zahăr, cereale, crescători de animale, apicultori). La 7 septembrie 2019, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a organizat dezbateri publice cu participarea companiilor de asigurări și asociațiilor de profil din domeniul agricol la care s-a dezbătut proiectul de Lege și care, de principiu, a fost susținut.
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)
Poziția comună a instituțiilor statului (MADRM, AIPA, CNPF) a fost ca în primul rând să fie eliminate din legea actuală interpretările duble ale legii, scăpările, lacunele și erorile. Totodată, s-a propus ca legea să fie corect structurată, să prevadă un spectru mai larg de riscuri și bunuri pasibile asigurării subvenționate, mecanisme exacte de evaluare a valorii bunurilor propuse la asigurare, criterii de stabilire a bunurilor care nu pot fi supuse asigurării, ș. a. La fel, MADRM a venit cu o poziție suplimentară de a se identifica modalități de a fi micșorate tarifele de asigurare. Agricultorii (producători de fructe și struguri) au solicitat ca să fie modificată legea pentru a se elabora un posibilitatea asigurării subvenționate a pierderilor de calitate a fructelor și strugurilor, ca urmare a producerii grindinei. Aceași propunere a parvenit și de la producătorii de sfeclă de zahăr, pentru a asigura pierderea calității sfeclei de zahăr (innegrire), ca urmare a secetei excesive. Reprezentanții asociației apicultorilor au venit cu solicitarea de a fi modificată legislația, pentru a permite subvenționată asigurării familiilor de albine, mai ales de otrăviri cu preparate fito-sanitare în rezultatul tratării plantațiilor multianuale. Reprezentanții crescătorilor de animale s-au expus pentru modificări ale legislației, care ar permite asigurarea sănătății animale, adică să fie creată posibilitatea asigurării pentru cheltuielile legate de diagnosticarea și tratarea animalelor.

La fel, reprezentanții asociațiilor de profil s-au expus pentru majorarea nivelului de subvenționare a primelor de asigurare.

Reprezentanții companiilor de asigurări au pledat la fel pentru modificările solicitate de MADRM, AIPA și CNPF, pentru a nu se ciocni de o legislație interpretabilă și de erori din actuala lege. Totodată, au solicitat majorarea nivelului cheltuielilor de gestiune a contractelor de la 10 la 15% și subvenționarea asigurării familiilor de albi și a calității recoltelor agricole.

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit	
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1 (de a nu face nimic)
Economic		
costurile desfășurării afacerilor	+1	-2
povara administrativă	0	-1
fluxurile comerciale și investiționale	+1	0
competitivitatea afacerilor	+1	0
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	-1
concurența pe piață	0	0
activitatea de inovare și cercetare	0	0
veniturile și cheltuielile publice	-1	-3
cadrul instituțional al autorităților publice	0	0
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1	-1
bunătatea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1	-1
situația social-economică în anumite regiuni	+1	-1
situația macroeconomică	+1	-2
alte aspecte economice	0	0
Social		
gradul de ocupare a forței de muncă	+1	-1
nivelul de salarizare	+1	0
condițiile și organizarea muncii	0	0
sănătatea și securitatea muncii	0	0
formarea profesională	0	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0
nivelul veniturilor populației	+1	0
nivelul sărăciei	+1	0
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+1	0
diversitatea culturală și lingvistică	0	0
partidele politice și organizațiile civice	0	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0
modul sănătos de viață al populației	0	0
nivelul criminalității și securității publice	0	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție	0	0

socială		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0
nivelul și calitatea educației populației	0	0
conservarea patrimoniului cultural	0	0
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0
discriminarea	0	0
alte aspecte sociale	0	0
De mediu		
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0
calitatea aerului	0	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0
biodiversitatea	0	0
flora	0	0
fauna	0	0
peisajele naturale	0	0
starea și resursele solului	0	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0
consumul și producția durabilă	0	0
intensitatea energetică	0	0
eficiența și performanța energetică	0	0
bunăstarea animalelor	+3	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0
utilizarea terenurilor	0	0
alte aspecte de mediu	0	0

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea "a nu face nimic", în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.